Numer 27. „ROLNIK“ 3. lipca 1908.

WIADOMOŚCI URZĘDOWE
C. K. GALICYJSKIEGO TOWARZYSTWA GOSPODARSKIEGO.

Z KOMITETU.

A) Ogłoszenia i odezwy.

L. 202/pr.

Ogłoszenie
w sprawie Agencyi sprzedaży materyału rzeźnego przy Komitecie c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie (ul. Karola Ludwika l. 3.).

Jeżeli na żądanie właściciela podejmie się Agencya bonitacyi bydła loco stajni, winien właściciel bydła **ponieść następujące koszta**: a) regulaminowe dyety winiku a mianowicie: 10 K. dziennie w razie wyjazdu Kierownika Agencyi, zaś 6 K w razie wyjazdu pomocnika Agencyi; b) koszta przyjazdu od stacyi kolejowej na folwark i napowrót, o ile nie dostarczy własnej podwody.

Bydło, przeznaczone przez Agencyę **na targ pragski**, winno posiadać w paszportach poświadczenie weterynarza, że ani w gminie, ani w stajni, z której bydło pochodzi, nie panuje żadna zaraźliwa zaraza. Zwraca się szczególniejszą uwagę właścicieli bydła na **konieczną potrzebę zamieszczenia tego dopisku,** w przeciwnym bowiem razie bydło wysłane pójśćby musiało na kontumacyę w Pradze, na skutek czego straciłoby około 25% w cenie kupna.

W obecnej porze gorącej należy dopilnować **odpowiedniego ładowania** bydła rzeźnego, a w szczególności: 1) by do wiązania używano postronków silnych, 2) by przesyłka odbywała się w wagonach półkrytych, 3) by pod żadnym warunkiem nie ładowano do wagonu sztuk więcej, jak bezpieczeństwo transportu zezwala. W tej mierze pamiętać należy, że dla każdej sztuki, ważącej około 500 kg, ma być $1^1/_2$ m^2 powierzchni. Każda nadwyżka wagi o 100 kg na sztuce wymaga zwiększenia tejże powierzchni o 0·2 do 0·3 m^2.

Zwraca się uwagę właścicieli bydła, ażeby przy wysyłkach bez dozorcy, przeznaczonych na targi w zachodnich krajach koronnych, **żądali zawsze w liście frachtowym pojenia w Oświęcimie**, dopisując wyraźnie słowa: *zu Tränken in Oświęcim,* bez takiego wyraźnego żądania bowiem pojenie w Oświęcimie następuje tylko wtedy, jeżeli transport już 24 godzin jest w drodze, lub jeźli weterynarz tego zażąda.

Dla **zakupna bydła chudego** na opasy zbliża się czas najopowiedniejszy ze względu na obfitość podaży i obniżenie cen. Agencya przy Komitecie podejmuje się tego zadania i zwraca uwagę na Spółkę Ziemską w Stanisławowie, która **udziela zaliczek** na zakupno bydła chudego.

Agencya pośredniczy obecnie również w sprzedaży **trzody chlewnej** i to tak folwarcznej jak i włościańskiej.

Tak bydło, jak i trzoda chlewna, wysyłane przez Agencyę na targ wiedeński, **ubezpieczane są od wypadków w czasie transportu.**

B) Ze spraw bieżących.

Z Komisyi dla organizacyi handlu materyałem rzeźnym. Zwraca się szczególniejszą uwagę producentów bydła, że w sierpniu i we wrześniu konjunkura targowa w Wiedniu bywa szczególnie korzystną; należałoby przeto przysposobić na ten czas odpowiedni materyał.

Z Komisyi dla organizacyi dostaw wojskowych. Dnia 27. czerwca b. r. odbyła się konferencya w c. i k. Intendanturze XI. Korpusu, na której uchwalono zwrócić się do Oddziałów Towarzystwa, interesowanych w dostawie siana, słomy, drzewa i węgla, o podanie obecnych miejscowych cen targowych w oznaczonych bliżej miejscowościach, mając na względzie towar średniej jakości i ograniczając się co do węgla na produkcyę krajową. Ceny te mają służyć za podstawę do ustalenia cen przy dostawach. — Po udzieleniu wyjaśnień przez Nadintendanta co do najważniejszych szczegółów nowych dyrektyw, a w szczególności co do pewnych braków, sformułowanych przez Dra cam. Augusta Rodakiewicza, uchwalono odbyć najbliższą konferencyę dnia 1. lipca b. r. i przyjąć do wiadomości, że Delegatami Komitetu przy rozprawach ofertowych będą pp.: Adam Kozłowiecki i Bronisław Janowski.

Na konferencyi w c. i k. Intendanturze, która się odbyła dnia 1. b. m., ustalono **ceny zasadnicze** dla powyż pomienionych artykułów prowiantowych w myśl nowych dyrektyw, które w dzisiejszych „Wiadomościach urzędowych“ podaje się do wiadomości.

Z działalności Komitetu nad podniesieniem uprawy łąk i pastwisk. Komitet c. k. gal. Tow. Gosp. delegował inspektora rolniczego Bronisława Janowskiego do Kozłowa ad Milatyn dla pomocy przy założeniu szkółki pastewnych traw nasiennych, oraz założeniu sztucznych pastwisk.

Komitet **zwrócił uwagę Rad Oddziałów**, które wniosły przedstawienie w sprawie wyjednania przez Koło Polskie u c. k. Rządu, aby jak największa ilość stacyi kolejowych zaopatrzona została w **odgrzewacze dla ropy**, że zakładanie odgrzewaczy, pozostając w ścisłym związku ze zastosowaniem ropy do opału kolejowego, może być tylko łącznie z odnośnem zarządzeniem Ministerstwa do skutku doprowadzone, jak tylko zarządzenie to wydanem zostanie, co w czasie najbliższym ma nastąpić, nie omieszka Komitet podjąć odpowiednich zabiegów.

Komitet **zwrócił uwagę Rad Oddziałów,** które wniosły przedstawienie w sprawie wyjednania przez Koło Polskie u c. k. Rządu, aby **ilość centrali telefonicznych** została

w Galicyi wschodniej jak najspieszniej i jak najintenzywniej powiększoną, że należy przedewszystkiem wnosić szczegółowo uzasadnione podania do c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów we Lwowie, która nie omieszka prośby te poprzeć. Podania Rad Oddziałów winne pomienić miejscowości, których połączenie telefoniczne ze względu na faktyczną potrzebę uważają za wskazane i wystarać się o poparcie odnośnych władz autonomicznych, Instytucyj handlowych, bankowych i t. d. w miejscach interesowanych.

Komitet mianował **Delegatami** c. k. gal. Tow. gospodarskiego na X. Zebranie Ogólnej Rady Towarzystwa Kółek rolniczych, które się odbędzie w dniach 6. i 7. lipca b. r. w Przeworsku, Witołda ks. Czartoryskiego, Jana hr. Mycielskiego, Jerzego Turnaua i Dra cam. Augusta Rodakiewicza.

Z Oddziałów.

Walne zebranie Oddziału Liskiego odbyło się dnia 26. maja b. r. Po przyjęciu do wiadomości sprawozdania z czynności Rady Oddziału za czas od 10. marca b. r. zabrał głos Dr. Jan Kurajewski w sprawie hygieny budynków włościańskich. Następnie przemawiał insp. hodowli Jan Marszałkowicz, którego wykład spowodował dłuższą dyskusyę na temat hodowli bydła. W końcu zebrani Członkowie udali się do obory, celem zobaczenia dojenia krów, które demonstrował asystent kontrolny p. Bardecki.

Ogłoszenia i rozporządzenia władz.

C. k. Intendantura XI. Korpusu.

do L. 3. 815/II. ex 1908.

Nowe dyrektywy dla dostaw wojskowych w obrębie XI. Korpusu.

A) Zaprowiantowanie we własnym zarządzie.

I) Pokrycie zapotrzebowania artykułów prowiantowych we własnym zarządzie wojskowych zakładów prowiantowych zamierza się przeprowadzić w pierwszym rzędzie przez bezpośrednie zakupno u producentów (*Produzentenkäufe*) i tylko, o ileby zapotrzebowania nie można było pokryć w ten sposób, w drodze konkurencyi ogólnej (*Konkurrenzkäufe*).

Zakupna u producentów odbywają się:

1) przez zakupna zwyczajem handlowym (*Usancekäufe*) z terminową dostawą i zapłatą, dokonywane przez c. i k. Intendanturę Korpusu;

2) przez zakupna odręczne (*Handkäufe*) z natychmiastową dostawą i zapłatą dokonywane przez wojskowe zakłady prowiantowe;

3) wyjątkowo przez zakupna ugodowe (*Akkordkäufe*) w miejsce zakupna zwyczajem handlowym i zakupna odręcznego.

Zakupna u producentów rozpoczynają się natychmiast po żniwach i trwać będą aż do zupełnego pokrycia zapotrzebowania, ewentualnie po koniec lutego następnego roku.

Zakupna w drodze konkurencyi, a więc przy udziale zawodowych handlarzy, nastąpią tylko w miarę potrzeby, odnośnie do niepokrytego po koniec lutego następnego roku zapotrzebowania ale dopiero w miesiącu marcu następnego roku.

Dostawiać wolno artykułów prowiantowych wyłącznie pochodzenia krajowego, co sprzedający już w ofertach swoich winni zaznaczyć, a następnie przy faktycznej dostawie udowodnić wiarogodnemi świadectwami pochodzenie, w których ma być uwidocznionem, gdzie i przez którego producenta zebrane zostały.

Wszelkie zakupna uskutecznia się za gotówkę. — Ceny zakupna oznacza się przy zakupnach u producentów na podstawie cen miejscowych, ustalonych przez c. i k. Intendanturę; zaś przy zakupnach konkurencyjnych na podstawie osobnego porozumienia co do ceny w każdym poszczególnym wypadku.

II) Ceny miejscowe, wypośrodkowane dla każdej stacyi odbiorczej z osobna za porozumieniem się z Korporacyami rolniczemi i odnośnemi Izbami handlowemi i przemysłowemi, podane zostaną do wiadomości Korporacyi rolniczych i producentów w pierwszej połowie lipca co do siana, słomy, drzewa i węgli, zaś we wrześniu co do zboża i obowiązywać będą w bieżącym peryodzie zaprowiantowania za towar odpowiadający co najmniej przepisanej jakości.

Co do cen miejscowych zauważyć należy, że one wogóle składają się z cen zasadniczych i z dodatków do tychże.

Ceny zasadnicze dla zbóż opierają się na faktycznych cenach targowych towaru lepszego w odnośnych stacyach odbiorczych, nie mogą wszelako pozostawać w rażącej sprzeczności z cenami giełdowemi i ulegną ewentualnie modyfikacyi ze względu na nie.

Ceny zasadnicze dla siana i słomy opierają się również na cenach targowych w odnośnych stacyach odbiorczych, z uwzględnieniem wszelako przeciętnej z cen dostawy w ostatnich pięciu (5) latach i z uwzględnieniem cen giełdowych.

Ceny zasadnicze za materyał opałowy opierają się na cenach targowych za towar średniej jakości w odnośnych stacyach odbiorczych z uwzględnieniem przeciętnej z cen dostaw w ostatnich pięciu (5) latach.

Tytułem dodatków do cen miejscowych dolicza się:

a) przy zbożu 5%, a przy sianie i słomie 8% cen zasadniczych za doprowadzenie towaru do przepisanej jakości magazynowej;

b) 15 h od każdego ctm. tytułem bonifikacyi, jeżeli ciężar gatunkowy wynosi co najmniej przy pszenicy 75 kg, a przy życie 72 kg;

c) podatek spożywczy, o ile jest pobieranym w miejscu dostawy;

d) koszta odstawy (myta, dowóz do magazynu itd.).

Przy materyale opałowym wreszcie następuje podwyższenie albo obniżenie ceny w miarę tego, czy materyał dostawiony reprezentuje wyższą, a względnie niższą wartość opałową w porównaniu ze średnią jakością, dla której cena zasadnicza oznaczoną została.

III) Aby przy terminowej dostawie zboża nie narażać z jednej strony producenta na żadne ryzyko na wypadek zwyżki cen, a z drugiej strony zarządu wojskowego w razie spadku tychże, regulować się będzie ceny w każdym terminie dostawy w ten sposób, że do wypośrodkowanej ceny miejscowej doda się w razie zwyżki cen różnicę, zachodzącą między średnią ceną giełdy wiedeńskiej na dniu zawarcia kontraktu a średnią ceną na dniu dostawy, a względnie potrąci się tę różnicę od wypośrodkowanej ceny miejscowej w razie zniżki cen. W ten sam sposób regulować się będzie również ceny siana i słomy.

Wolno wszelako producentom zrzec się tej regulacyi terminowej i podjąć się dostawy w całości na podstawie cen miejscowych w dniu zawarcia kontraktu.

IV) Równocześnie z podaniem do wiadomości cen miejscowych powiadomieni zostaną producenci o wielkości zapotrzebowania w bieżącym peryodzie, jak niemniej o ustanowionych terminach dostawy.

V) Co do poszczególnych sposobów zakupna obowiązują następujące przepisy:

a) Zakupna zwyczajem handlowym (*Usancekäufe*). Oferty wnosić należy do c. i k. Intendantury we Lwowie ustnie lub pisemnie. Do ofert, dotyczących zboża, dołącza się półkilogramowe próbki towaru ofiarowanego albo zobowiązuje się wyraźnie do dostawy towaru w przepisanej jakości magazynowej.

Wraz z ofertą przedłożyć mają poszczególni produ-

cenci świadectwa, z których powziąć można dokładną wiadomość o rozmiarach obszaru pozostającego pod uprawą poszczególnych artykułów prowiantowych i o ilości zebranego produktu. W świadectwach ma być nadto uwidocznionem, czy oferent jest właścicielem, czy tylko dzierżawcą obszaru i czy trudni się handlem zarobkowo, jako zaprotokołowany handlarz zboża. Świadectwa pomienione wystawiać mają według wzorów przepisanych urzędy gminne bez stempla i bez wszelkich opłat i potwierdzone być muszą przez odnośne Oddziały Towarzystwa co do wydatności z morga pola ornego, łąk i t. d. i co do wielkości produkcyi i własnego zapotrzebowania producenta.

Jeżeli dostawy obejmuje gmina, wystawia dla niej pomienione świadectwo odnośny Oddział Towarzystwa. — Jeżeli zaś dostawy obejmuje Oddział Towarzystwa, powołanym jest do wystawienia świadectwa dla tegoż Komitet we Lwowie. Oferenci, występujący w zastępstwie gmin lub Oddziałów Towarzystwa, winni się w odpowiedni sposób wylegitymować.

Nie uwzględnia się ofert pisemnych, które zawierają krótszy jak trzydniowy termin do przyjęcia.

Przy zakupnach zwyczajem handlowym można ofiarować także tylko część zapotrzebowania, schodząc z ofertą aż do 100 ctm.

Oferty zawierać mają ściśle oznaczone terminy dostawy, nie mogą tedy opiewać: „Według wyboru oferenta".

Jeżeliby przy zatwierdzaniu świadectw Korporacya rolnicza pozostawała w wątpliwości, czy oferentowi przysługują prawa producenta ze względu np., że tenże wprawdzie jest rolnikiem, ale równocześnie zaprotokołowanym handlarzem zboża lub zawodowym dostawcą, to należy tę wątpliwość zaznaczyć wyraźnie w świadectwie.

Sprzedający winien bezpośrednio po dokonaniu sprzedaży przedłożyć list sprzedaży.

Wszelkie artykuły prowiantowe, objęte dostawą, muszą posiadać przepisaną jakość magazynową.

Z zasady dostawiać wolno tylko artykuły własnej produkcyi. Zupełnie tylko wyjątkowo w poszczególnych wypadkach, w których dostawa własnego produktu na skutek *vis maior*, zaszłej już po przyjęciu oferty, stała się niemożebną, dozwoloną zostanie dostawa towaru kupionego zamiast towaru własnej produkcyi. Cesya przyznanej dostawy na innego przedsiębiorcę nie jest dozwoloną, tak, że producenci, którzyby przepis ten przekroczyli, zostaną w przyszłości od wszelkich dostaw wykluczeni.

O ile stosunki służbowe odnośnych wojskowych magazynów prowiantowych na to pozwolą, może nastąpić odbiór artykułów prowiantowych z domu składowego Korporacyi rolniczych, jeżeli Korporacye te oświadczą gotowość do poniesienia kosztów odbioru lub zgodzą się na odpowiedni opust z ceny kupna z tego tytułu.

Odbiór tychże artykułów nastąpić może na życzenie producentów na stacyi kolejowej.

Życzenie producentów o wysłanie na miejsce wojskowego urzędnika prowiantowego celem zbadania, czy artykuły prowiantowe odpowiadają przepisanej jakości magazynowej, zostanie w miarę możności uwzględnionem. Koszta podróży i dyety ponosi w tym razie sprzedający.

Potrącaną dotychczas zwyżkę na pełnej wadze (*Gutgewicht*) przy zakupnie zboża znosi się.

Przy zaprowiantowaniu we własnym zarządzie mogą wszyscy producenci korzystać z kolejowej taryfy wojskowej w drodze zwrotu.

W miarę zapasów wypożycza się bezpłatnie na przeciąg 10-ciu dni worki eraryalne. Od worków zatrzymanych ponad ten przeciąg czasu uiścić należy regulaminową opłatę.

W miarę możności i w wypadkach uwzględnienia godnych można uzyskać przedłużenie terminu dostawy, ale tylko o jeden (1) miesiąc.

W razie braku gotówki, potrzebnej do zapłaty odebranych artykułów prowiantowych, otrzymują producenci kwit dłużny, opiewający na ich imię i dolicza się im przy wypłacie 4% zwłoki od dnia odbioru aż do dnia wypłaty.

b) Kupna odręczne (*Handkäufe*).

Pozostawia się decyzyę na później, czy wogóle podjęte zostaną kupna odręczne, jak również przez które wojskowe magazyny prowiantowe, w jakich czasokresach i w jakich rozmiarach nastąpić będą miały. Wojskowe magazyny prowiantowe wydadzą w tej mierze w swoim czasie odpowiednie ogłoszenia, w których podane zostaną dnie i godziny dla kupna odręcznego.

Oferty można wnosić ustnie lub pisemnie, a pojedynczy producent zaofiarować może do sprzedaży co najwyżej 100 ctm, związki producentów zaś co najwyżej 500 ctm.

Przy ofertach zbożowych złożyć należy półkilogramową próbkę, której nie potrzeba w tym wypadku, jeżeli się dostarczy towar do wojskowego magazynu prowiantowego, lub jeżeli się wyraźnie zobowiąże do dostarczenia towaru w przepisanej jakości magazynowej.

Przy kupnie odręcznem wymaga się od oferenta tylko wtedy świadectwa co do jego charakteru jako producenta, jeżeli zachodzą wątpliwości, czy dostawia artykuły własnej produkcyi. Z reguły dostawić winien towar do wojskowego magazynu prowiantowego. Dopuszczalnem jest wszelako także i tu odbiór ze stacyi kolejowej, a względnie własnego domu składowego, za odpowiednią wszelako zniżką cen.

Miarodajne są ceny miejscowe, wypośrodkowane dla stacyi odbiorczej, z uwzględnieniem wszelako zmian, zaszłych co do cen od czasu ustalenia ceny miejscowej do chwili faktycznego zakupna. Uwzględnienie tych zmian następuje w sposób określony powyżej dla dostaw terminowych.

Wypłata następuje przy odbiorze, a zarząd wojskowy ponosi koszta ostemplowania kwitu.

Na tych samych warunkach, jak przy zakupnach zwyczajem handlowym, wypożyczać można worki eraryalne i przy kupnie odręcznem.

c) Kupna ugodowe (*Akkordkäufe*).

Z producentami, którzy nie życzą sobie wystawiania listów sprzedażnych, a względnie sprzedaży na warunkach zakupna zwyczajem handlowym, mogą przyjść do skutku pisemne zakupna ugodowe, które podlegają stemplowi według skali II i III, ponoszonemu przez sprzedającego.

Wojskowe magazyny prowiantowe mogą również uskuteczniać kupna odręczne we formie ustnego zakupna ugodowego, jeżeli niezwłoczny odbiór towaru po dokonanej sprzedaży okaże się niemożebnym.

Przy zakupnie ugodowem znajdują zresztą zastosowanie postanowienia, które powyżej wyłuszczono przy zakupnie zwyczajnem handlowym i przy zakupnie odręcznem.

d) Zakupna w drodze konkurencyi (*Konkurrenzkäufe*).

Z ofert równych co do jakości i co do ceny mają pierwszeństwo oferty producentów przed ofertami handlarzy.

Przy zakupnach w drodze konkurencyi obowiązują te same przepisy odnośnie do niepotrącania zwyżki na pełnej wadze kolejowej taryfy wojskowej, przedłużania terminów dostawy i wypłaty gotówką, jakie obowiązują przy zakupnie zwyczajem handlowym u producentów.

B) **Zaprowiantowanie w drodze dzierżawy.**

W pierwszym rzędzie uwzględnia się oferty Związków Stowarzyszeń, poszczególnych Stowarzyszeń rolniczych i Towarzystw rolniczych, a dopiero w braku tychże oferty odpowiednich pojedynczych producentów odnośnego okręgu terytoryalnego. Oferty co do siana, słomy i materyału opałowego wnieść należy do c. i k. Intendantury do połowy lipca, oferty zaś co do chleba i owsa do końca września.

Producenci, którzy zechcą objąć dostawy w drodze dzierżawy, korzystać mogą z następujących ułatwień:

a) W większych stacyach odbiorczych ustanowić będzie można dla jednego i tego samego artykułu kilku dzierżawców, z tem wszelako zastrzeżeniem, że dostawa tego artykułu dla każdego oddziału wojskowego usku-

teczniauą będzie przez jednego tylko dzierżawcę i to na przeciąg całego czasokresu dzierżawnego.

b) W mniejszych stacyach odbiorczych i dla oddziałów w sile jednej kompanii piechoty lub jednego plutonu kawaleryi może być zapotrzebowanie pokryte przez zakupno ugodowe.

c) Za wyraźnem zezwoleniem oddziałów wojskowych uzyskać można w tych miejscowościach, gdzie na to stosunki miejscowe i magazynowe zezwalają, przedłużenie o 1 miesiąc terminów dostawy paszy, materyałów opałowych i słomy.

d) Również za zezwoleniem oddziału wojskowego może nastąpić w miarę okoliczności odbiór wszystkich artykułów prowiantowych na stacyi kolejowej i dzierżawca zwolnionym być może od ustanowienia osobnego pełnomocnika dla tych stacyi odbiorczych.

Jeżeli Korporacye rolnicze, Związki Stowarzyszeń lub pojedyncze Stowarzyszenia zobowiążą się do wybudowania potrzebnych magazynów, zawrzeć będą mogły kilkoletnie dzierżawy. W takim razie otrzymają do cen dzierżawnych osobny dodatek tytułem amortyzacyi i oprocentowania kapitału zakładowego. Magazyny te przechodzą bez dalszego odszkodowania na własność eraryalną po upływie czasokresu dzierżawnego.

Wszelkie przepisy, podane powyżej przy zakupnach zwyczajem handlowym, a dotyczące przedłożenia świadectw ze strony producentów, dostarczania własnego produktu, dalej zakazu cesyi i wreszcie traktowania ofert protokołowanych handlarzy i zawodowych dostawców, stosować należy analogicznie i przy zaprowiantowaniu w drodze dzierżawy.

Producenci, Związki producentów, jak również i gminy nie potrzebują składać żadnego *vadium*, a względnie kaucyi odnośnie do dostaw własnej produkcyi.

Ceny dla artykułów objętych dzierżawą ustanawia się w każdym poszczególnym wypadku na przeciąg jednego roku i nie mogą one na ogół przewyższać kwoty, złożonej z cen zasadniczych odnośnej stacyi odbiorczej z dodatkiem różnicy między cenami targowemi a cenami dzierżawnemi w ostatnich 5-ciu latach. Przy cenach dla chleba, brać należy za podstawę zasadnicze ceny, wypośrodkowane dla odnośnych produktów zbożowych.

Przy nowozawartych kilkoletnich dzierżawach ustanawia się ceny dzierżawne na początku każdego nowego peryodu dostaw, na podstawie dla tego peryodu wypośrodkowanych cen zasadniczych. Na życzenie jednak producentów mogą być zawarte kilkoletnie dzierżawy na podstawie jednolitych, stałych cen dzierżawnych dla całego czasokresu dzierżawnego.

O ile pokrycie zapotrzebowania w drodze dzierżawy nie zostanie zaspokojonem ani przez oferty producentów, ani przez zakupna we własnym zakresie (patrz ust. pod *C*), pokrywa się zapotrzebowanie w drodze dostaw powszechnych. Ale i przy tych dostawach obowiązuje zasada, że wyłącznie produkt austryacki może być dostarczonym. Wyjątkowo tylko w razie nieurodzaju od zasady tej odstąpić można. Również i ziarno, przeznaczone na mąkę do wypiekania chleba, musi być pochodzenia austryackiego. Oferenci winni przeto oznaczyć wyraźnie pochodzenie artykułów prowiantowych i mają na żądanie przedłożyć wiarygodne świadectwa co do pochodzenia tychże.

C) Zaprowiantowanie przez zakupna we własnym zakresie.

Komendantom oddziałów i zakładów wojskowych, rozmieszczonych na stacyach odbiorczych, może być poruczonem pokrycie zapotrzebowania siana, słomy i drzewa przez zakupna we własnym zakresie, a to u producentów na podstawie cen wypośrodkowanych dla dostaw w drodze dzierżawy. Dostawy zawiera się w tym wypadku przez zakupno ugodowe z miesięcznymi terminami płatności.

Dotychczas uskuteczniano zakupna we własnym zakresie w Trembowli co do drzewa, w Tarnopolu co do węgli, w Brodach i Nowej Żuczce co do drzewa. Nadają się wszelako prócz tego do zakupna we własnym zakresie następujące stacye:

a) Brzeżany, Czortków, Zaleszczyki, Brody i Trembowla co do siana, słomy i drzewa;

b) Kamionka str., Mosty w., Żółkiew, Tarnopol i Kołomyja co do siana i słomy.

Wzywa się przeto producentów, aby się zechcieli porozumieć bezpośrednio z komendantami odnośnych oddziałów, a względnie zakładów w powyż poszczególnionych stacyach co do dostawy owych artykułów.

Uwagi końcowe.

Zapotrzebowanie artykułów prowiantowych w peryodzie 1908/9 podanem zostanie dla każdej stacyi odbiorczej z osobna z zaznaczeniem, jaka ilość pokrytą zostanie przez zaprowiantowanie we własnym zarządzie, a jaka w drodze dzierżawy.

Tak c. i k. Intendantura we Lwowie, jak również wszystkie wojskowe magazyny prowiantowe udzielają na żądanie wszelkich potrzebnych wyjaśnień i starać się będą uwzględniać w miarę możności życzenia producentów, oparte na miejscowych stosunkach.

Tak przy zaprowiantowaniu we własnym zarządzie, jak i w drodze dzierżawy dostarcza się jako ściółki wyłącznie słomy maszynowej lub stratowanej (*Rittstroh*), co wszelako nie wyklucza, by dostawca po cenach słomy maszynowej, a względnie stratowanej, dostarczył w dowolnej ilości słomy okłotowej.

Przy zakupnie drzewa u producentów nie wymaga się już obecnie, aby towar w przepisanem ułożeniu został oddanym.

L. 1555 ex 1908.

Ogłoszenie.

C. k. Dyrekcya stadniny państwowej w Radowcach zakupi z końcem b. r. większą ilość tegorocznej trawy koniczynowatej i słodkiego siana łąkowego.

Wzywa się wszystkich interesowanych o wniesienie ofert do tejże Dyrekcyi z podaniem zaoferowanej ilości siana wraz z ceną za 1 ctm.

Dyrekcya nie omieszka udzielić na życzenie bliższych warunków tej dostawy, uprasza jednak o stylizowanie pism w języku niemieckim.

KRONIKA.

ρ **W sprawie podniesienia podatku od spirytusu.** Na posiedzeniu dnia 26. czerwca b. r. powzięło Koło Polskie następującą uchwałę:

Koło Polskie będzie głosowało za ustawą o podwyższeniu podatku od wódki, jeżeli przez układ z Rządem i stronnictwami zagwarantowane będzie we wspomnianej ustawie: 1) przyznanie krajom całego dochodu, a przynajmniej 40 koron z podwyższonego podatku według klucza konsumcyi; 2) jeżeli zagwarantowane będzie przeprowadzenie jeszcze przed feryami:

a) zniesienie dwu ostatnich klas podatku domowo-klasowego; *b*) wydatne zniżenie podatku domowo-czynszowego; *c*) poprawa płac niższych funkcyonaryuszów państwowych (kolejowych, pocztowych i innych) kwotą około 20 milionów koron; *d*) wynagrodzenie rodzin rezerwistów.

Nadto żąda Koło Polskie podwyższenia bonifikacyi w porównaniu ze stopą, proponowaną w przedłożeniu i zniesienia, albo przynajmniej postępowej rewizyi ustawy o osobnych opłatach szynkarskich.

Na Węgrzech przyjętą wprawdzie została ustawa o podniesieniu podatku od spirytusu, ze względu jednak na niepewność, czy analogiczna ustawa wejdzie w życie w Austryi z dniem 1. września b. r., uchwalono równocześnie ewentualne prowizoryum na ten wypadek. W myśl tego prowizoryum wynosiłaby na Węgrzech stopa podatkowa 120 K i różniłaby się od obecnej stopy podatkowej o 30 K. Taka różnica nie byłaby zresztą nowością. Aż do roku 1899 wynosił bowiem w Austryi podatek 90 K, do którego w Węgrzech doliczano dodatek w kwocie 30 K. W pomienionym roku podwyższono podatek w Austry

o 20 K, na skutek czego różnica dzisiejsza wynosi tylko 10 K. Praktyka wykazała, że różnica o 30 K nie dała powodu do nadużyć granicznych.

W uzupełnieniu relacyi, zamieszczonej w „Wiadomościach urzędowych“ Nr. 25 *„Rolnika“* zaznaczyć należy, że w konferencyi, która się odbyła dnia 18. czerwca w Dzikowie, wziął również udział Dr. Józef Raczyński.

ϱ **Artykuły paszy** uzyskają w r. b. dobre ceny ze względu na znaczne zapotrzebowanie, wynikłe wskutek posuchy na Bukowinie, w Styryi, a w znacznej mierze także i na Węgrzech. Rumunia wydała już zakaz wywozu tych artykułów.

ϱ **Pszenica argentyńska** dostaje się dotychczas na drodze ubocznej na targi austryackie, nie opłacając przepisanego cła w kwocie 7·50 K, lecz na podstawie ceduł dowozowych cesarstwa niemieckiego jedynie 6·30 K. Przeciwko temu nadużyciu oświadczyła się obecnie czeska sekcya Rady kultury krajowej, domagając się usunięcia tej nieprawidłowości z wnioskiem, ażeby pszenica dowożona z Niemiec do Austryi zaopatrzoną była w certyfikaty pochodzenia.

Kolczykowanie świń. Na konferencyi, jaka się odbyła dnia 1. b. m. w Wiedniu w tej sprawie, a w której ze strony Koła polskiego wziął udział Dr. Włodzimierz Bolesta-Kozłowski, ze strony zaś Ministerstwa rolnictwa szef sekcyi Wacław Zaleski, zgodzono się na znaczne zwężenie pasa granicznego z uwzględnieniem okolic, położonych nad Wisłą.

Ustawa pensyjna urzędników prywatnych ulegnie prawdopodobnie zmianie jeszcze przed wejściem w życie na skutek zarzutów, podniesionych ze strony interesowanych. Odpowiedni wniosek przedłożony został Izbie poselskiej i doznał poparcia ze strony Ministra robót publicznych.

Powszechna wystawa drobiu, gołębi i królików odbędzie się w pierwszej połowie września b. r. przy sposobności wystawy jarosławskiej pod protektoratem Jerzowej ks. Czartoryskiej i trwać będzie dwa dni. Wszelkich bliższych wyjaśnień udziela sekretaryat Towarzystwa chowu drobiu w Jarosławiu ul. Zielona l. 116.

Towarzystwo prawnej ochrony opodatkowanych we Lwowie, ul. Sienkiewicza l. 5, II. p., załatwia z pomocą sił konceptowych, fachowo wykształconych (byłych urzędników skarbowych), zeznania do podatków osobisto-dochodowych, rentowego, powszechnego zarobkowego itd; podania o wstrzymanie egzekucyi i zezwolenia na ratalną spłatę podatków i należytości stemplowych i prawnych; rekursa przeciw wymiarom wszystkich podatków i należytości oraz we wszystkich sprawach karnych, podatkowych i konsumcyjnych, gorzelnianych i browarnianych. Wpisowe 1 K, wkładka roczna 2 K.

ϱ **Zakaz wywozu brahy suszonej** nastąpi na Węgrzech w myśl nowej ustawy spirytusowej, o ile Izba magnatów z własnej inicyatywy nie postawi odmiennego wniosku. Z krajów austryackich wywieziono w roku ubiegłym brahy suszonej za 410.000 K.

Na wystawie róż i wczesnych nasion w Krakowie otrzymała najwyższą nagrodę firma W. Starcka Synów ze Lwowa za kwiaty i jarzyny. Medal złoty otrzymał ks. kanonik Drohojowski z Krakowa za róże w doniczkach hodowane; medal srebrny rządowy otrzymali OO. Kapucyni w Krakowie za kwiaty cięte i w doniczkach i p. Andrzej Galli z Krakowa za jarzyny. Nadto przyznano jeden medal srebrny i cztery medale bronzowe.

Pustynnik (*Syrrhaptes paradoxus Gall*), o którym pisze „Łowiec“ w ostatnim numerze, pojawił się po raz ostatni w Europie w r. 1888. Dawnemi laty, a wszeczególności w czasie od 1860—64 docierały całe stada tej środnioazyatyckiej kury stepowej, zwanej po chińsku „schadscha“ a po rosyjsku „kopitka“ nietylko do Austryi i Niemiec, ale nawet do Włoch. Prof. Kajgorodof z akademii leśniczej w Lesnoj pod Petersburgiem zwraca się do myśliwych z prośbą, aby nie niszczyli doszczętnie tego przybysza i umożebnili mu osiedlenie się z tej strony Uralu.

O wychodźwie do San Paulo (Brazylia) rozesłało Ministerstwo spraw zagranicznych następujące informacye: Rząd państwa San Paulo, jak corocznie, tak i w r. 1908 z góry wyznaczył liczbę emigrantów, dla których przewiezienia wypłacił agentom okrętowym pewną sumę. Liczbę tych emigrantów na pierwsze półrocze 1908 ustalono na 10.000. Mają to być wyłącznie Europejczycy, i muszą wsiadać na okręt w którymś z portów europejskich. Liczba powyższa 10.000 emigrantów zastosowana jest do okoliczności, że zbiory kawy w r. 1907/8 są bardzo nisko otaksowane. Większość emigrantów przeznaczona jest do plantacyi kawy, jednakże płace tamtejsze nie są takie, by wychodźcy z Austryi, nieprzywykli do tamtejszej pracy i klimatu i przy swych wyższych ogólnych potrzebach życiowych mogli poczynić jakie oszczędności.

Krajowe Biuro Pracy we Lwowie przy Wydziale krajowym. Podana odmiennym drukiem miejscowość wskazuje siedzibę Biura pracy, od którego pochodzi zgłoszenie wolnych posad lub szukających pracy. Należy się zwracać wprost do odnośnego Biura, adresując wszędzie: Powiatowe Biuro pracy przy Wydziale powiatowym w...... — Skrócenie „Lwów“ oznacza: Miejskie Biuro pracy we Lwowie, ul. Arsenalska 6. Skrócenie „Kraj. Biuro“ oznacza: Krajowe Biuro pracy, Lwów, Wydział krajowy.— L. 630, dnia 2. lipca 1908. Krajowy wykaz tygodniowy Nr. XXVII.

II. Zgłoszenia szukających pracy (miejsca poszukiwane).

Klasa I. Brody: 1 rządca po kawalersku, 3 ekonomów 4 gajowych, 2 podleśniczych. — Dąbrowa: 1 dozorca lasu emeryt. żandarm, zaraz! — Drohobycz: 1 ekonom i rachmistrz do różnych przedsiębiorstw, 1 ekonom, 1 ekonom lub karbowy, 2 pisarzy gospodarskich, 1 leśny lub gumienny, 1 leśniczy lub podleśniczy, 1 pobereżnik. — Gorlice: 1 strażnik lasowy. — Kałusz: 50 robotników polnych, mężczyzna 1·30 K, dziewczyna 1 K dziennie, 500 robotników do żniwa, za 11 i 12 snop i ordynaryę. — Lwów: 3 ekonomów, 1 leśniczy, 2 gumiennych, 2 gajowych, 1 podleśniczy. — Łańcut: 1 leśniczy, 1 ekonom, 1 pisarz gospodarski, 2 dozorców lasu. — Nowy-Sącz: 1 rządca, ekonom, adjunt gospodarski, 1 ekonom, karbownik, sam lub z żoną kucharką, 1 podleśniczy, ekonom, pisarz gospodarski. — Sanok: 1 leśniczy 3 pomocników gospodarskich. — Tarnobrzeg: 1 ekonom lub pisarz gospodarski, kawaler o skromnych wymaganiach, lat 27, były podoficer, ukończona szkoła rolnicza, 2 lata praktyki gospodarskiej. — Kraj. Biuro: 1 pisarz gospodarski gr. kat. lat 25 szkoła roln. w Horodence, 3 lata służby wojskowej, 3 lata praktyki gospodarskiej, 12 pisarzy gospodarskich do większych gospodarstw, ukończonych uczni kraj. niższej 8szkoły roln. w Horodence. Zgłoszenia i warunki do Dyrekcyi szkoły. - **Klasa IV.** Brody: 2 ogrodników. — Drohobycz: 1 ogrodnik i pasiecznik. Lwów: 1 ogrodnik. Sanok: 2 ogrodników: — **Klasa V.** Brody: 16 kamieniarzy. **Klasa VI.** Brody: 3 kowali dworskich, 1 kowal-ślusarz. — Drohobycz: 2 kowali dworskich obznajomionych z maszynami. — Gorlice: 1 kowal dworski. — Kraków: 1 kowal. — Lwów: 1 kowal. — Sanok: 2 kowali na ordynaryę. — **Klasa VII.** Brody: 2 kowali maszynistów, 2 ślusarzy-mechaników. — Drohobycz: 1 ślusarz maszynowy i monter, 1 ślusarz obznajomiony z elektryką. — Łańcut: 1 kowal- maszynista. — Oświęcim: 1 pomocnik zegarmistrza. — Tłumacz: 1 kowal maszynista — **Klasa VIII.** Brody: 2 stolarzy, 1 stelmach. — Drohobycz: 1 majster stelmacharski i cieśla, 1 przodownik fabryki stolarskiej maszynowej. — Myślenice: 1 stelmach. — **Klasa X.** Brody: 1 rymarz. — **Klasa XV.** Brody: 2 mielników. — Kraków: 1 cukiernik. — Lwów: 1 mielnik. — Mościska: 1 pomocnik gorzelnika z 1-roczną praktyką. — **Klasa XVI.** Kraków: 1 kucharz. — Lwów: 2 kucharzy. — **Klasa XVIII.** Brody: 1 majster ciesielski. — **Klasa XX.** Brody: 2 palaczy egzaminowanych. — Kraków: 1 maszynista egzaminowany. — **Klasa XXI.** Kraj. Biuro. 1 korespondent-buhalter, wydalony z Poznania, matura gimn. języki: polski niemiecki i francuski, geometra. — **Klasa XXII.** Drohobycz: 15 ludzi z 6 7 wozami do robót ziemnych. — **Klasa XXIII.** Drohobycz: 2 sztangretów żonatych do koni cugowych. — Lwów: 3 furmanów. — Łańcut: 1 sztangret do koni cu-

gowych. — **Klasa XXIV.** Brody: 1 panna służąca Polka. Drohobycz: 1 lokaj z żoną kucharką i praczką, 2 służących do wszystkiego ewent. kuchtów. 1 stróż z żoną praczką, kucharką i froterką. — Kraków: 1 gospodyni do dworu, 1 zarządczyni domu lub klucznica, 1 panna służąca z krawieczyzną. — Oświęcim: 1 gospodyni kucharka na posterunek. — Sanok: 1 klucznica gospodyni, wdowa bezdzietna 1 pann służąca do białego szycia i krawieczyzny. — Kraj. Biuro: 1. kamerdyner, gr. kat., żonaty, lat 29, 4 kasy ludowe.

Wiadomości handlowe.

Z Oddziału handlowego c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego.

Notowania na giełdzie węgierskiej stale się podnoszą i dzięki temu, oraz skutkiem słabej podaży starych zapasów nowe zboże zyskuje u nas wyższe ceny, a gotowe łatwiejszy zbyt. Również na obcych rynkach zauważyć się daje tendencya zwyżkowa, co przypisać należy głównie szczupłym zapasom poprzednich zbiorów.

Płacono za 50 kg w koronach:

pszenicę 12·20 do 12·50, żyto 10·00 do 10·40, jęczmień pastewny 6·50 do 6·70, owies 6·50 do 6·70, groch „Victoria" 10·50 do 11·00.

Agencya sprzedaży materyału rzeźnego przy Komitecie we Lwowie. Targ Praga dnia 22-go Czerwca 1908. Władysław Polański z Piasecznej 39 sztuk bydła o przeciętnej wadze 400 kg po koron 70, 66, 60 = 10.734·00 K. Gospodarze z Krzywołuł 125 sztuk świń wagi 7.705 kg po 98 K 7·550·00 K.

Targ Lwów dnia 1-go lipca 1908. Zarząd dóbr Krzywołuty 12 sztuk wołów wagi 9.200 kg po 76 K = 6992 K. Bazyli Tymkiewicz z Jaworowa 1 buhaj wagi 375 kg po 56 K = 210 K. Hryń Bereziak z Zawadowa, 1 buhaj wagi 565 kg po 56 K = 316 K. Marya Ederowa z Wicynia 1 buhaj wagi 635 kg po 66 K = 419 K.

Zakupiono na jarmarku w Jezupolu dla Wnego Przybysławskiego Kazimierza z Uniża 26 sztuk wołów o przeciętnej wadze 450 kg za kwotę 6120 K. = razem 32.641 kor. 90 hal.

Targ nierogacizny na St. Marx dnia 30. czerwca 1908.

Spęd wynosił 12.781 sztuk. Opasy prima 1·08—1·11 h, średnie 1·12—1·16 wyjątkowo 1·23 h. Lżejsze i stare 96 do 1·06 h, podświnki prima 1·04—1·16 h, wyjątkowo 1·20 h. średnie 88—1·04 h, za 1 kg żywej wagi bez obliczenia podatku spożywczego.

Uwaga: Opasy straciły od 4-5 h. Lepsze ceny uzyskał towar średni. Podświnki straciły od 2—4 h.

Rolnicza agencja sprzedaży materjału rzeźnego w Wiedniu

Sprawozdanie targowe z 30. czerwca 1908.

Spęd: 3.713 wołów opasowych; 00 wołów z paszy; 906 bydła drobnego. Razem 4.619 sztuk. Według gatunku: 3.125 wołów; 830 buhajów; 450 krów; 214 bawołów. Razem 4.619 sztuk.

Ceny w koronach za 100 kg. żywej wagi.

Woły niemieckie prima: 79—92; secunda: 68—76; tertia 00 do 00; wyjątkowo: 96—00, woły węgier. siwe prima: 64-76: secunda: 56—63; tertia 46—54; wyjątkowo: 00—00, woły węgier. zabarwione prima: 78—92; secunda: 62—76; tertia: 54—60; wyjątkowo: 96-00. woły galicyjskie: prima: 76—86; secunda: 66—74: tertia: 55-64; wyjątkowo 90—00; buhaje prima: 70—75; secunda i tertia: 60—66; wyjątkowo: 60—80; krowy prima: 63—70; secunda i tertia 56-62; wyjątkowo: 80—00; bawoły prima: 36—45; secunda i tertia: 30—34; wyjątkowo: 53—00; woły z paszy: 00-00; bydło drobne: 40—62.

Uwaga: Spęd był większy o 270 sztuk od zeszłotygodniowego. Targ był słaby. Opasy prima straciły o 2 K, średnie 3 K, a bydło drobne od 4—6 K. buhaje prima utrzymały się w cenie zeszłotygodniowej.

Lwów, dnia 1. lipca 1908. Na dzisiejszy targ spędzono wołów 50, buhai 24, krów 32, razem bydła rogatego rosłego sztuk 106, jałownika 96, cieląt 159, owiec i kóz 0, nierogacizny 44, razem 403. Woły opasowe zakupione przez Stowarzyszenie wytwórczo-spożywcze 00 wołów prima płacono po 72·00 — 84.00 k. woły z paszy chude po 60 do 70, buhaje od 60—76 kor., krowy po 55—72 kor., jałownik po 52 — 68 kor., cielęta od 58 — 72 kor., nierogaciznę po 100 — 106 kor., barany para po 00·00 kor. wszystko za 1 cetnar metryczny żywej wagi.

Kraków, dnia 30. czerwca 1908. Z miejskiej centralnej targowicy na bydło w Krakowie. Na targ dzisiejszy spędzono bydła rogatego 48, cieląt 186, owiec i kóz 0, nierogacizny 108, razem 349 zwierząt. **Płacono za 1 cetnar metryczny żywej wagi:** buhaje 00—00 koron, woły 00—00 kor., krowy 00—00 kor., jałownik 00-00 kor., cielęta 00—00 kor., nierogaciznę tuczną 98—100 kor. **bitej wagi:** nierogaciznę 130—148 kor. **Z zakupionych na oko płacono za sztukę:** woły z paszy 00 — 00 kor., krowy 100—180 kor., buhajki i jałówki 52 do 180 kor., cielęta 26—54 kor., owce i kozy 00—00 kor., buhaje 00 do 00 kor. **Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano:** na miejscową konsumcyę 250 szt., na konsumcyę innych gmin kraju 92 szt., na eksport za granicę kraju bydła rogatego — szt., na eksport za granicę kraju nierogacizny — szt. Ceny powyższe obliczono bez opłaty akcyzowej.

Sprawozdanie targowe Biura Tow. Gospod. w Tarnopolu z dnia 26. czerwca 1908.

Ceny podane w koronach, za 50 kg. loco Tarnopol.

Pszenica 12·25-12·50, Żyto 9—9·50, Jęczmień browarniany 6·00—6·25, Groch Victoria 00-00, Groch zwykły 0 — 0, Owies 5·80—6·00, Hreczka 7·00—7·50, Wyka 0·00-0·0 Koniczyna czerwona 00—00, Koniczyna biała 00 — 00.

Spirytus za 50 litrów: paritas Tarnopol gotowy 28·50—29·— na zimowe miesiące 21·50—22·00, nadkontyngent 17·50—18·00. Usposobienie słabe.

Nakładem c. k. Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego.
Odpowiedzialny redaktor: **Dr. cam. August Rodakiewicz.**